

Brusel 25. dubna 2025
(OR. en)

7942/25

LIMITE

JEUN 48
EDUC 107
SOC 219

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh závěrů Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o komunitě mladých lidí v Evropě založené na evropských hodnotách v zájmu společné a bezpečné Evropy – <i>schválení</i>

1. Pracovní skupina pro mládež projednala výše uvedený návrh závěrů Rady na řadě zasedání. S přiloženým zněním souhlasily všechny delegace.
2. Výbor stálých zástupců se vyzývá, aby potvrdil, že bylo dosaženo dohody o znění uvedeném v příloze, a předložil jej Radě pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport ke schválení na zasedání dne 12. května 2025 a k následnému zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie.

Návrh závěrů Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o komunitě mladých lidí v Evropě založené na evropských hodnotách v zájmu společné a bezpečné Evropy

RADA A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ, ZASEDAJÍCÍ V RADĚ,

PŘIPOMÍNÁJÍCE, ŽE:

1. Evropská unie je založena na společných hodnotách¹ úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin, jež jsou základními zásadami zakotvenými ve Smlouvě o Evropské unii. Tyto evropské hodnoty jsou všeobecně platné a tvoří základ pro budování společné a bezpečné evropské společnosti.
2. Listina základních práv Evropské unie, která potvrzuje práva a svobody všech osob, včetně mladých lidí, poskytuje robustní rámec pro zajištění důstojnosti, rovnosti, účasti a ochrany. Tyto nástroje slouží jako vodítka pro vytvoření bezpečného a inkluzivního prostředí pro všechny mladé lidi v Evropě a podporují jejich rozvoj a zapojení do společnosti.²

¹ Článek 2 Smlouvy o Evropské unii.

² Listina základních práv Evropské unie (2012/C 326/02) (Úř. věst. C 326, 26.10.2012, s. 391).

3. V evropském pilíři sociálních práv se uznává právo mladých lidí na přístup ke vzdělávání a odborné přípravě, na rovné příležitosti a na ochranu před diskriminací a současně se v něm podporuje vytváření inkluzivních a odolných komunit, do nichž jsou mladí lidé aktivně zapojeni a které jim poskytují ekonomické a sociální bezpečí.³ V tomto duchu byly v závěrech Rady o přínosu vzdělávání a odborné přípravy k posílení společných evropských hodnot a demokratického občanství⁴ členské státy vyzvány, aby začlenily trvalou pozornost věnovanou rovnosti a rozmanitosti do specifického kontextu výuky společných evropských hodnot a demokratického občanství.
4. Strategie EU pro mládež na období let 2019–2027⁵ obsahovala 11 evropských cílů v oblasti mládeže, v jejichž rámci se zdůrazňuje zásadní úloha mladých lidí při budování společné a bezpečné Evropy. Prostřednictvím tří hlavních pilířů – nazvaných „Zapojovat“, „Propojovat“ a „Posilovat“ – poukazuje uvedená strategie na to, že je důležité zajistit smysluplnou účast, podporovat vzájemné porozumění a vybavit mladé lidi v Evropě kompetencemi nezbytnými k tomu, aby mohli aktivně přispívat k budování odolné a inkluzivní společnosti, a poskytovat jim v tomto směru odpovídající příležitosti.⁶ Strategie EU pro mládež tvoří rámec pro aktivní zapojení, autonomii a začlenění mladých lidí a současně podporuje pocit sdílené odpovědnosti za vytváření společné evropské identity.

³ Evropský pilíř sociálních práv, kapitola I: Rovné příležitosti a přístup na trh práce, vyhlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise ze dne 17. listopadu 2017 (2017/C 428/09) (Úř. věst. C 428, 13.12.2017, s. 10).

⁴ Závěry Rady o přínosu vzdělávání a odborné přípravy k posílení společných evropských hodnot a demokratického občanství (Úř. věst. C, C/2023/1419, 1.12.2023, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2023/1419/oj?eliuri=eli%3AC%3A2024%3A7395%3Aoj&locale=cs>).

⁵ Usnesení Rady Evropské unie a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže: strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027 (Úř. věst. C 456, 18.12.2018, s. 1).

⁶ Strategie EU pro mládež na období 2019–2027.

5. Zásadní význam pro posílení pocitu odpovědnosti za současnou i budoucí podobu Evropské unie má aktivní zapojení mladých lidí do rozhodovacích procesů na místní, regionální, vnitrostátní a evropské úrovni. Strukturované mechanismy pro zajištění účasti mladých lidí, jako je dialog EU s mládeží, poskytují platformu pro smysluplnou účast umožňující mladým lidem vyjadřovat své názory, mají dopad na tvorbu politik a přispívají k utváření společné a bezpečné Evropy.⁷
6. Je třeba posilovat postavení mladých lidí jakožto hybatelů změn a klíčových zainteresovaných subjektů při utváření budoucí podoby Evropy a již od raného věku jim umožnit, aby chápali zásady, hodnoty a fungování EU v souladu s cílem v oblasti mládeže č. 1⁸ a aktivně přispívali k demokratickým procesům, občanské společnosti a sociálnímu začlenění v Evropské unii v souladu s cílem v oblasti mládeže č. 9⁹.
7. Zásadní význam pro zabezpečení demokratických procesů a pro ochranu mladých lidí před manipulací má boj proti dezinformacím a zavádějícím informacím a poskytování spolehlivých informací. Zvyšování informovanosti mladých lidí o kybernetické bezpečnosti a podpora jejich digitální a mediální gramotnosti a ostražitého přístupu v souvislosti s touto problematikou jim umožňují[...] rozpoznávat a zmírňovat digitální hrozby, a přispívají tak k zajištění bezpečného a odolného digitálního prostředí.¹⁰

⁷ Závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o sociálním rozměru udržitelné Evropy pro mládež (2023/C 185/06) (Úř. věst. C 185, 26.5.2023, s. 21).

⁸ Strategie EU pro mládež na období 2019–2027, cíl v oblasti mládeže č. 1, Propojit EU s mládeží.

⁹ Strategie EU pro mládež na období 2019–2027, cíl v oblasti mládeže č. 9, Prostor a účast pro všechny.

¹⁰ Evropský akční plán pro demokracii: Akční plán digitálního vzdělávání 2021–2027 (COM(2020) 624 final, SWD(2020) 209 final); závěry Rady o mediální gramotnosti v neustále se měnícím světě (Úř. věst. C 193, 9.6.2020, s. 23).

8. Na všech úrovních je zapotřebí stanovit jako prioritu řešení narůstajících problémů v oblasti zdraví, jimž mladí lidé čelí, včetně problémů týkajících se duševního zdraví a duševní pohody, které se zhoršily v důsledku pandemie COVID-19 a dalších společenských změn a tlaků v prostředí mimo internet i na internetu. Podpora duševní odolnosti mladých lidí má zásadní význam nejen pro jejich duševní rozvoj, ale i pro podporu budování bezpečné a inkluzivní evropské společnosti, v níž mohou prosperovat jako aktivní účastníci demokratických a společenských procesů, jakož i aktivní tvůrci svého profesního života.¹¹
9. Mladí lidé v celé Evropě čelí výzvám, jež úzce souvisejí s evropskými hodnotami, včetně obav ohledně právního státu, zužujícího se občanského prostoru a narůstajících hrozeb pro demokratickou účast. Tyto problémy v kombinaci s naléhavými globálními výzvami, jako je změna klimatu, demografická transformace, digitální a ekologická transformace, dezinformace, mezinárodní politické napětí a ozbrojené konflikty, prohlubují nerovnosti a vytvářejí překážky, jež některým mladým lidem brání v tom, aby se zapojili do společenských a demokratických procesů, zároveň však slouží i jako urychlující faktor, jenž vede jiné mladé lidi k tomu, aby se aktivně účastnili demokratických debat a akcí v oblastech, jako jsou lidská práva, duševní zdraví, mezigenerační spravedlnost, klimatická spravedlnost a společenská změna.¹²
10. Při posilování účasti mladých lidí, rozvoje kompetencí, sociální mobility a prosazování evropských hodnot napříč hranicemi se v relevantních případech osvědčily různé programy a iniciativy EU, jako je Erasmus+, Evropský sbor solidarity, program Občané, rovnost, práva a hodnoty, Evropský sociální fond plus, případně včetně iniciativy „Aim, Learn, Master, Achieve“ (ALMA), iniciativy DiscoverEU, záruky pro mladé lidi, evropského dialogu s mládeží a Evropského roku mládeže 2022.

¹¹ Evropská komise / EACEA / Youth Wiki, 2022. *The impact of the COVID-19 pandemic on the mental health of young people: Policy responses in European countries. Youth Wiki report* (Dopad pandemie COVID-19 na duševní zdraví mladých lidí: Politické reakce v evropských zemích, Zpráva sítě Youth Wiki), Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie; bleskový průzkum Eurobarometr č. 545 – Mladí lidé a demokracie, květen 2024.

¹² Bleskový průzkum Eurobarometr č. 545 – Mladí lidé a demokracie, květen 2024.

UZNÁVAJÍCE, ŽE:

11. Vybudování silné komunity mladých lidí v Evropě má klíčový význam pro to, aby bylo možno řešit výzvy, jimž mladí lidé čelí, včetně pocitu odcizení a zklamání z činnosti institucí EU. U některých mladých lidí přispívají k pocitu nedůvěry v instituce EU problémy, jako jsou potíže v oblasti duševního zdraví, prohlubující se nerovnost a pocit, že nejsou adekvátně zahrnuti do rozhodovacího procesu EU.¹³
12. Je sice povzbudivé, že mladí lidé si i nadále uchovávají silný pocit evropské identity, důvěra v evropské instituce však klesá, stejně jako se u mladých lidí snižuje odhodlání účastnit se evropských voleb. K tomu, aby bylo možno tuto důvěru obnovit, je třeba klást větší důraz na inkluzivní politiky a zabezpečit při tom, aby tyto politiky reagovaly na specifické potřeby a obavy mladých lidí a zabývaly se problematikou výchovy k občanství a mezigenerační solidarity, prosazovat společné hodnoty, podporovat aktivní zapojení mladých lidí do demokratických procesů a občanské společnosti a zajistit přístup ke spolehlivým zdrojům informací.¹⁴
13. Globální výzvy 21. století, jako jsou problémy v oblasti duševního zdraví, digitální a ekologická transformace, klimatická krize, sociální nerovnost, polarizace, ohrožení právního státu a porušování základních práv, mezinárodní politické napětí a ozbrojené konflikty, vyžadují jednotnou evropskou reakci. Zapojením mladých lidí v Evropě do řešení těchto problémů prostřednictvím smysluplné účasti na rozhodovacích procesech se zajistí, aby Evropa zůstala bezpečným a udržitelným regionem pro budoucí generace.
14. Odvětví mládeže může hrát zásadní úlohu v rámci integrovaného a meziodvětvového přístupu k identifikaci a prevenci násilné radikalizace mladých lidí spočívající v odmítání evropských hodnot a k realizaci relevantních souvisejících opatření.

¹³ Bleskový průzkum Eurobarometr č. 545 – Mladí lidé a demokracie, květen 2024.

¹⁴ „*Young Citizens' Views and Engagement in a Changing Europe*” (Názory mladých občanů a jejich zapojení do měnící se Evropy), IEA International Civic and Citizenship Education Study 2022 European Report, Springer, 2022.

15. Dialog s dětmi a mladými lidmi prostřednictvím participativních mechanismů, jako je platforma EU pro účast dětí a dialog EU s mládeží, dokládají, proč je důležité vytvořit inkluzivní a bezpečný prostor, v němž mohou děti a mladí lidé vyjadřovat své názory a smysluplně se podílet na utváření současné i budoucí podoby Evropy.¹⁵ Zároveň je stejně tak zapotřebí brát názory mladých lidí v potaz při tvorbě politik.

BEROUCÉ V ÚVAHU, ŽE:

16. Dnešní svět čelí vyvíjejícím se a novým hrozbám pro demokracii a právní stát, globální environmentální a klimatické krizi, hrozbám v oblasti veřejného zdraví, dezinformačním kampaním, neodůvodněné vojenské agresi Ruska vůči Ukrajině, probíhajícímu konfliktu na Blízkém východě a dalším globálním konfliktům. Tyto krize mají za následek nedostatek energie, inflaci, ekonomickou a sociální nestabilitu, nerovnost a masovou migraci, současně však stimulují hledání inovativních řešení, která by dopady těchto krizí zmírnila. Uvedené výzvy způsobují další komplikace, zároveň však vytvářejí příležitosti umožňující podporovat inovace a řešit naléhavé společenské a environmentální problémy.
17. Současně s tím přináší výzvy i příležitosti také zrychlující se digitální a ekologická transformace v Evropě. Tyto jevy sice mohou prohlubovat nerovnosti a společenskou polarizaci a mohou mít negativní dopad na zdraví, včetně duševního zdraví, postihující zejména mladé lidi, zároveň však stimulují inovace, vytvářejí nové příležitosti v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti a posilují konektivitu. Při řešení těchto příležitostí a výzev je zapotřebí nepřetržitě usilovat o podporu inkluзивity, prosazování mezigenerační spravedlnosti a využívání potenciálu mladých lidí v Evropě přispívat k bezpečnější, rovnoprávnější a udržitelnější Evropě.¹⁶

¹⁵ Lundy, L. (2007). 'Voice' is not enough: conceptualising Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child („Vyjádřit svůj názor“ nestačí: konceptualizace článku 12 Úmluvy OSN o právech dítěte). British Educational Research Journal, 33(6), 927-942. Lundyho model, jehož uplatňování je podporováno v rámci iniciativ Evropské komise, zdůrazňuje čtyři prvky – prostor, možnost vyjádřit svůj názor, publikum a vliv –, které mají zásadní význam pro smysluplnou účast mladých na utváření politik a rozhodnutí, jež mají dopad na jejich život.

¹⁶ Zpráva Evropské komise: Index digitální ekonomiky a společnosti (DESI), 2022.

18. Spolupráce mezi členskými státy je nezbytná k tomu, aby bylo možno dát v rámci relevantních politik názorům mladých lidí větší prostor a jejich názory v těchto politikách zohledňovat s cílem zajistit, aby tyto politiky reagovaly na rozmanité podmínky, v nichž mladí lidé v Evropě žijí, včetně mladých lidí s omezenými příležitostmi a mladých lidí ohrožených vyloučením.
19. V zájmu řešení mnohostranných výzev, jimž mladí lidé v Evropě v současnosti čelí, je nezbytné posilovat stávající aktivity, které podporují zapojení mladých lidí, zajištění jejich silnějšího postavení a jejich odolnost. Tyto aktivity mohou zahrnovat podporu rozvoje personálních a sociálních kompetencí ve všech typech prostředí a ve všech fázích života¹⁷, zlepšování přístupu ke vzdělávání a odborné přípravě, které budou kvalitní a inkluzivní a budou přizpůsobeny budoucím požadavkům trhu práce, řešení nedostatku dovedností a kvalifikovaných pracovníků a problematiky neformálního a informálního učení, zlepšování digitální a mediální gramotnosti, vytváření inkluzivních příležitostí pro občanskou a demokratickou angažovanost, včetně poskytování příležitostí v oblasti práce s mládeží a dobrovolnické činnosti¹⁸, a další rozvíjení systémů podpory duševního zdraví¹⁹. Posílení těchto aktivit přispěje k budování společné, bezpečné a angažované evropské komunity, v níž budou mladí lidé náležitě vybaveni k tomu, aby mohli rozvinout svůj plný potenciál a aktivně přispívat k udržitelné a soudržné budoucnosti.

¹⁷ Závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o evropských a mezinárodních politických programech týkajících se dětí, mládeže a práv dětí (Úř. věst. C, C/2024/3528, 4.6.2024,

ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3528/oj>).

¹⁸ Doporučení Rady ze dne 20. listopadu 2008 o mobilitě mladých dobrovolníků v rámci Evropské unie (Úř. věst. C 319, 13.12.2008. s. 8).

¹⁹ Závěry Rady a zástupců vlád členských států o komplexním přístupu k duševnímu zdraví mladých lidí v Evropské unii (Úř. věst. C, C/2023/1337, 30.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1337/oj>).

20. Na konferenci EU o mládeži, která se konala v Lublinu ve dnech 2. až 5. března 2025, navrhli mladí lidé následující doporučení:

1. Mladí lidé zdůraznili, že je zapotřebí zvýšit víru mladých lidí v demokratickou a bezpečnou budoucnost posílením jejich důvěry v demokratické instituce na všech úrovních, odolnosti a přispění k budování míru, aby se zabránilo demotivaci, menšímu zapojení a politickému odcizení. Toho lze dosáhnout:
 - a) vyhlášením „evropského roku odolnosti“ a navýšením dlouhodobého a snadno dostupného financování EU pro projekty zaměřené na mládež v oblasti odolnosti a pro účely připravenosti na krizi;
 - b) posílením zapojení mládeže do rozhodování prostřednictvím opatření, jako jsou Evropské občanské iniciativy vedené mládeží, kontrola z hlediska mládeže na vnitrostátní i evropské úrovni a dialog EU s mládeží. Tato opatření by měla zahrnovat transparentní navazující procesy, jejichž pomocí je sledováno provádění politických návrhů, jakož i partnerství s organizacemi mládeže v oblasti komunikace a osvěty, aby se příslušná sdělení dostávala k různorodé skupině mladých lidí a mladí lídři mohli lépe přemostovat vzdálenost mezi mladými lidmi a unijními tvůrci politik;
 - c) podporou mladých kandidátů ve volbách pomocí opatření, jako jsou kvóty či politické stáže, u nichž bude snížen věk způsobilosti, a poskytováním skutečné šance pro to, aby mladí lidé byli zvoleni;
 - d) zavedením občanské výchovy jakožto povinného předmětu v rámci formálního vzdělávání, včetně komplexních učebních osnov, poskytnutých a vytvořených ve spolupráci s nevládními organizacemi. To by mělo podporovat občanskou odpovědnost, prosazovat evropské hodnoty, občanskou společnost, kritické myšlení, demokratickou účast a úlohu demokratických institucí.

2. Dezinformace a zavádějící informace ohrožují demokratické hodnoty, podlamují důvěru v instituce a způsobují polarizaci. To vede ke skepticismu, menšímu zapojení a problémům mladých lidí v oblasti duševního zdraví, jakož i k neschopnosti činit informovaná rozhodnutí. Posílení odolnosti mladých lidí v rámci digitálního prostředí a další ochrany demokratických hodnot, na nichž je EU založena, lze dosáhnout:
- a) navrhováním rámců pro digitální vzdělávání (formální, neformální, informální) ve spolupráci s mladými lidmi v oblastech, jako je porozumění algoritmům, mediální gramotnost, kybernetická bezpečnost, ověřování faktů, digitální stopy, správa informací, kritické myšlení a etické používání médií a umělé inteligence;
 - b) zavedením transparentních procesů ověřování a odpovědnosti pro sociální média, jakož i označování kvality médií s cílem podpořit odpovědné digitální chování;
 - c) podporou firem a začínajících podniků vedených mladými lidmi v oblasti sociálních médií a umělé inteligence.

VYZÝVAJÍ PROTO ČLENSKÉ STÁTY, ABY NA PŘÍSLUŠNÝCH ÚROVNÍCH:

21. posílily vzdělávání a odbornou přípravu v oblasti demokratického občanství, digitální a mediální gramotnost, v příslušných případech prostřednictvím formálního, neformálního a informálního učení, díky čemuž mladí lidé získají znalosti, dovednosti a postoje potřebné k tomu, aby se efektivně a odpovědně zapojovali do společnosti a používali nové technologie a inovace. Tyto iniciativy by měly zohledňovat rozdílné potřeby mladých lidí, včetně těch, kteří mají omezené příležitosti a nacházejí se ve zranitelné situaci, a podporovat porozumění demokratickým hodnotám a procesům, aktivní účast na občanské a evropské společnosti a rozvoj kritického myšlení, spolu s digitální a mediální gramotností, a to za účelem řešení společenských výzev i pěstování inkluzivních a odolných komunit;

22. zdůraznily úlohu práce s mládeží pro prosazování evropských hodnot, rozvoj kompetencí a smysluplnou účast mladých lidí. Práce s mládeží je různorodá a využívá různé metody v zájmu přispění k soudržnější společnosti;
23. dále prosazovaly aktivní zapojení mladých lidí do demokratických procesů, což pomáhá vytvářet inkluzivnější demokracii reprezentující různorodé potřeby svých občanů, a to posílením občanské angažovanosti mladých lidí a podporou jejich účasti na volbách;
24. zajistily, aby mladí lidé měli rovný přístup k bezpečnému a inkluzivnímu prostředí, které podporuje rozvoj jejich psychosociálních dovedností a účast na činnostech zaměřených na budování komunit. Tyto činnosti by mohly zahrnovat dobrovolnické programy, mezigenerační projekty a místní iniciativy řešící sociální a environmentální výzvy, což vše přispívá k budování a posilování pocitu sounáležitosti v rámci místních, regionálních, vnitrostátních a evropských komunit;
25. podporovaly mezikulturní a mezigenerační dialog a solidaritu a potíraly různé formy diskriminace, rasismu, antisemitismu a xenofobie a další druhy netolerance²⁰, například prováděním různých relevantních veřejných politik prostřednictvím programů rozvoje dovedností, osvětových kampaní a vzdělávacích činností – formálních i neformálních –, které odrážejí různorodost evropských komunit a jsou zaměřeny na zajištění a posílení této různorodosti.

²⁰ Akční plán EU proti rasismu na období 2020–2025, COM(2020) 565 final; strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025, COM/2020/152 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A52020DC0152>; strategie pro rovnost LGBTIQ osob na období 2020–2025, COM/2020/698 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0698> a Strategie EU pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života (2021–2030), COM/2021/615 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A52021DC0615>.

26. podporovaly mládežnické organizace, pracovníky s mládeží a jiné relevantní zúčastněné strany, zejména ty, které přispívají k podpoře Evropské unie a demokratických hodnot a rozvíjejí osobní a sociální kompetence mladých lidí, aby jim umožnily zapojovat se do komunit a efektivně řešit společenské výzvy;
27. podporovaly rozvoj dovedností v oblasti kritického myšlení u mladých lidí, které jim umožňují analyzovat informace, vyhodnocovat předpoklady a orientovat se ve složitých společenských otázkách díky kritickému a nezávislému myšlenkovému přístupu. Díky rozvoji těchto dovedností budou mít mladí lidé předpoklady pro to, aby se stali aktivními a informovanými občany, kteří pozitivně přispívají ke změnám ve svých komunitách i mimo ně;
28. podporovaly posuzování politik a pracovních programů týkajících se mládeže s cílem zajistit, že budou inkluzivní, budou mít náležitý dopad a budou zohledňovat různorodé a měnící se potřeby mladých lidí napříč celou EU, včetně mladých lidí s omezenými příležitostmi a mladých lidí ohrožených vyloučením;
29. podněcovaly a usnadňovaly spolupráci mezi vzdělávacími institucemi, mládežnickými organizacemi, kulturními institucemi a širší komunitou s cílem vytvořit synergie, které podporují aktivní účast mladých lidí na kulturním, společenském, občanském a sportovním životě. Prostřednictvím podpory sdílených vzdělávacích příležitostí a prohlubování vzájemného porozumění mohou tyto snahy přispět k budování demokracie, rozvíjet inkluzivní a odolné komunity a pomáhat mladým lidem v tom, aby se stali aktivními a angažovanými občany²¹;

²¹ Závěry Rady o přínosu vzdělávání a odborné přípravy k posílení společných evropských hodnot a demokratického občanství (C/2023/1419, Úř. věst. C, 1.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1419/oj>).

30. plně využívaly příležitosti nabízené programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, je-li to možné, s cílem posilovat postavení mladých lidí a budovat inkluzivní a odolné komunity. Nástroje, jako jsou výměny mládeže a kurzy odborné přípravy v rámci programu Erasmus+, mohou prosazovat občanské vzdělávání a kritické myšlení, zatímco dobrovolnické projekty a solidární aktivity v rámci Evropského sboru solidarity podporují zapojení mladých lidí do řešení společenských výzev. Kromě toho partnerství pro spolupráci a projekty budování kapacit v rámci programu Erasmus+ umožňují spolupráci mezi vzdělávacími institucemi, mládežnickými organizacemi a kulturními a sportovními institucemi za účelem podpory demokratických hodnot, mezikulturního dialogu a aktivní účasti.

VYZÝVAJÍ PROTO ČLENSKÉ STÁTY A EVROPSKOU KOMISI, ABY S NÁLEŽITÝM ZOHLEDNĚNÍM ZÁSADY SUBSIDIARITY:

31. dále prosazovaly aktivní účast mladých lidí na demokratických procesech zajištěním toho, aby byly jejich hlasy vyslyšeny a zohledňovány při rozvoji politik na místní, regionální, celostátní a unijní úrovni;
32. podporovaly fyzické i online iniciativy v oblasti budování kapacit a rozvoj kompetencí, které umožňují mladým lidem účinně se zapojovat do činností v oblasti budování komunit a rozhodovacích procesů. Cílem takových snah by mělo být posilovat jejich sebevědomí a znalosti, jakož i jejich odolnost a odhodlání smysluplně přispívat k rozhodovacím procesům na místní, regionální, celostátní a evropské úrovni. Prioritou těchto iniciativ by mělo být zaměření na nedostatečně zastoupené skupiny mladých lidí – zejména na mladé lidi s omezenými příležitostmi a mladé lidi ohrožené vyloučením – prostřednictvím cílených osvětových programů a partnerství s místními organizacemi na nejnížší úrovni;
33. podporovaly mládežnické organizace – zejména ty, které podporují evropské hodnoty a demokracii – a případně národní rady mládeže, jejichž práce aktivně přispívá k utváření politik, které mají dopad na životy mladých lidí;
34. konzistentně rozvíjely informační systémy a prostředí týkající se mládeže, jakož i dostupnost a přístupnost relevantních informací, neboť informace týkající se mládeže hrají významnou úlohu v tom, aby se z mladých lidí stali informovaní a angažovaní evropští občané;

35. posílily meziodvětvové úsilí ve snaze podporovat kvalitu života mladých lidí a předcházet u nich problémům v oblasti duševního zdraví, jakož i podporovat přístup ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání a odborné přípravě, změně kvalifikace, prohlubování dovedností a pracovním příležitostem pro mladé lidi, zejména pro mladé lidi s omezenými příležitostmi a mladé lidi ohrožené vyloučením, kteří pracují na posílení své odolnosti a psychosociálních dovedností, aby se zajistila jejich budoucí účast na evropském společenském rámci a zmírnilo se jejich socioekonomické znevýhodnění;
36. posílily snahy o vytváření bezpečného a zdravého online prostředí pro mladé lidi tím, že je budou chránit před nevhodným obsahem, návykovým designem s negativním dopadem na duševní a fyzické zdraví a online hrozbami, jako jsou dezinformace a zavádějící informace, nenávistné výroky a obtěžování, přičemž je současně třeba zintenzivnit boj proti dezinformacím a prosazovat povědomí o kybernetické bezpečnosti a digitální gramotnost. To pomůže mladým lidem rozpoznávat a zmírňovat kybernetické hrozby, což přispěje k vytváření bezpečnějších a odolnějších komunit;
37. uznaly význam zohledňování problematiky mládeže v politikách v oblastech bezpečnosti, migrace a sociální soudržnosti, zdraví, vzdělávání a odborné přípravy, kultury, bydlení, klimatu a environmentálních opatření a digitální transformace, aby byla utvářena bezpečná a společná budoucnost pro Evropu, a ve vhodných případech vytvářely meziodvětvové strategie;
38. podporovaly spolupráci s občanskou společností a soukromým sektorem s cílem vytvořit příležitosti pro mladé lidi pro řešení naléhavých výzev, jako je digitální transformace, změna klimatu a sociální začlenění. Tyto příležitosti by mohly mít například formu učňovské přípravy, odborné praxe, podnikatelských programů a projektů spolupráce;

39. zajistily, aby byly hlasy mladých lidí aktivně integrovány tím, že budou zapojeni do rozhodovacích procesů a společného navrhování iniciativ, které v Evropě podporují hospodářský růst, bezpečnost a inovace;
40. usnadňovaly spolupráci mezi tvůrci politik, mládežnickými organizacemi, organizacemi a sdruženími v rámci občanské společnosti, výzkumnými pracovníky a jinými zúčastněnými stranami s cílem zajistit, že politiky týkající se mládeže zůstanou nadále relevantní a budou reagovat na vyvíjející se potřeby mladých lidí v Evropě;
41. dále rozvíjely úzkou spolupráci mezi mladými lidmi z členských států a z celé Evropy, zejména z kandidátských zemí EU, jakož i ze zemí mimo Evropu, s využitím příležitostí dostupných v rámci programů Erasmus+ a Evropský sbor solidarity;
42. dále spolupracovaly s mezinárodními organizacemi, včetně Rady Evropy a OSN, s cílem posílit občanskou angažovanost mladých lidí a jejich organizací, přičemž se zdůrazňuje, že je zapotřebí nadále podporovat partnerství EU a Rady Evropy v oblasti mládeže;
43. posilovaly iniciativy za účelem zapojení mladých lidí do evropské komunity a současně podporovaly jejich porozumění evropskému občanství a evropským hodnotám a posilovaly jejich vazby na evropskou komunitu a jeho instituce.

VYZÝVAJÍ TUDÍŽ EVROPSKOU KOMISI, ABY V SOULADU SE ZÁSADOU
SUBSIDIARITY:

44. posilovala a nadále transparentně podporovala – například prostřednictvím evropských programů – iniciativy, které prohlubují znalost EU a přispívají k rozvoji sdílené evropské komunity založené na společných hodnotách, včetně úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin;

45. nadále podporovala programy a iniciativy EU týkající se mládeže, jako je Erasmus+, Evropský sbor solidarity a dialog EU s mládeží, a zajišťovala synergie s jinými politickými iniciativami, které přispívají k výměně myšlenek, pěstují solidaritu a posilují evropskou identitu mezi mladými lidmi a zajišťují, že další navazující programy a iniciativy budou zahrnovat výraznou složku zaměřenou na posilování solidarity a účasti mladých lidí;
46. zajistila ve spolupráci s členskými státy synergie mezi dialogem EU s mládeží a novými unijními participativními mechanismy, jako jsou dialogy o politice v oblasti mládeže s komisaři, skupina zainteresovaných stran EU pro mládež a poradní výbor pro mládež Komise, aby se navzájem doplňovaly a plnily svůj potenciál zapojovat mladé lidi do rozhodovacích procesů na úrovni EU;
47. posílila inkluzivitu a přístupnost participativních mechanismů uvedených v bodě 46 tím, že zváží příležitosti ke zlepšení a získané zkušenosti v zájmu dosažení lepšího zastoupení různých názorů, včetně názorů mladých lidí s omezenými příležitostmi;
48. zajistila, že názory mladých lidí budou zohledňovány na všech úrovních díky zavedení kontroly z hlediska mládeže na evropské úrovni, posouzení dopadů na mládež nebo jiných podobných nástrojů zohledňování problematiky mládeže²²;
49. zohlednila tyto závěry při přípravě příští strategie EU pro mládež a dialogu EU s mládeží na období po roce 2027 a zajistila, že se oblast působnosti a cíle promítnou do budoucích politických rámců. Bude tak zajištěno, že strategie bude v souladu s potřebami mladých lidí a posílí jejich úlohu při budování společné a bezpečné Evropy.

²² Evropská komise: Evropská výkonná agentura pro vzdělávání a kulturu, *Youth mainstreaming, youth impact assessment and youth checks – A comparative overview* (Zohledňování problematiky mládeže, posouzení dopadů na mládež a kontroly z hlediska mládeže – srovnávací přehled), Úřad pro publikace Evropské unie, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2797/038401>